

2008

Bezpečnostní armatury na plyn připojované na sestavy kovových hadic pro domácí spotřebiče na plynná paliva	ČSN EN 15069 13 7460

Safety gas connection valves for metal hose assemblies used for the connection of domestic appliances using gaseous fuel

Dispositifs de raccordement de sécurité pour appareils à usage domestique utilisant les combustibles gazeux
et alimentés par tuyau métallique onduleux

Sicherheitsgasanschlussarmaturen für den Anschluss von Gasgeräten mit Gasschlauchleitungen in der Hausinstallation
für brennbare Gase

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 15069:2008. Překlad byl zajištěn Českým normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 15069:2008. It was translated by Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných normativních dokumentech

EN 377 zavedena v ČSN EN 377 (65 6860) Maziva pro aplikace v přístrojích a zařízeních používajících hořlavé plyny kromě těch, které jsou určeny pro použití v průmyslové výrobě

EN 437:2003 zavedena v ČSN EN 437:2004 (06 1001) Zkušební plyny - Zkušební přetlaky - Kategorie spotřebičů

EN 549 zavedena v ČSN EN 549 (02 9283) Pryžové materiály pro těsnění a membrány pro spotřebiče plyných paliv a zařízení na plynná paliva

EN 1503-1 zavedena v ČSN EN 1503-1 (13 3022) Armatury - Materiály pro tělesa, víka s otvory a víka - Část 1:

Oceli specifikované v evropských normách

EN 1503-3 zavedena v ČSN EN 1503-3 (13 3022) Armatury - Materiály pro tělesa, víka s otvory a víka - Část 3:

Litiny specifikované v evropských normách

EN 1503-4 zavedena v ČSN EN 1503-4 (13 3022) Armatury - Materiály pro tělesa, víka s otvory a víka - Část 4:

Slitiny mědi specifikované v evropských normách

EN 1775:2007 zavedena v ČSN EN 1775:2008 (38 6441) Zásobování plynem - Plynovody v budovách - Nejvyšší provozní tlak ≤ 5 bar - Provozní požadavky

EN 10222 (všechny části) zavedena v ČSN EN 10222 (42 0291) Ocelové výkovky pro tlakové nádoby a zařízení

EN 10277-3 zavedena v ČSN EN 10277-3 (42 0162) Lesklé ocelové výrobky - Technické dodací podmínky -

Část 3: Oceli automatové

EN 13501-1:2007 zavedena v ČSN EN 13501-1:2007 (73 0860) Požární klasifikace stavebních výrobků a konstrukcí staveb - Část 1: Klasifikace podle výsledků zkoušek reakce na oheň

EN 60335-1:2002 zavedena v ČSN EN 60335-1 ed. 2:2003 (36 1040) Bezpečnost elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely - Část 1: Všeobecné požadavky

EN ISO 9001:2000 zavedena v ČSN EN ISO 9001:2001 (01 0321) Systémy managementu jakosti - Požadavky

EN ISO 9227 zavedena v ČSN EN ISO 9227 (03 8132) Korozní zkoušky v umělých atmosférách - Zkoušky solnou mlhou

EN ISO 11925-2 zavedena v ČSN EN ISO 11925-2 (73 0884) Zkoušení reakce na oheň - Zápalnost stavebních výrobků vystavených přímému působení plamene - Část 2: Zkouška malým zdrojem plamene

ISO 1817:2005 zavedena v ČSN ISO 1817:2006 (62 1510) Pryž, vulkanizovaná - Stanovení účinku kapalin

Citované a související předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 89/106/EEC z 21. prosince 1988, o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se požadavků na stavební výrobky označované CE. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky označené CE, ve znění nařízení vlády č. 251/2003 Sb. a nařízením vlády č. 128/2004 Sb..

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 93/68/EEC z 22. července 1993, o sblížení právních a správních předpisů členských států, kterou se stanoví technické požadavky na aktivní implantabilní zdravotnické prostředky. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 154/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky neaktivní implantabilní zdravotnické prostředky a kterým se mění nařízení vlády č. 251/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vypracování normy

Zpracovatel: Chevess Engineering, s.r.o. Brno, IČ 26883473; Ing. Milan Slavík, Ing. Jan Dania

Technická normalizační komise: TNK 49 - Průmyslové potrubí a potrubní součásti

Pracovnice Českého normalizačního institutu: Markéta Kuntová

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA	EN 15069
EUROPEAN STANDARD	
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	Březen 2008

ICS 23.060.40; 91.140.40

Bezpečnostní armatury na plyn připojované na sestavy kovových hadic pro domácí spotřebiče na plynná paliva
Safety gas connection valves for metal hose assemblies used for the connection of domestic appliances using gaseous fuel

Dispositifs de raccordement de sécurité pour appareils à usage domestique utilisant les combustibles gazeux et alimentés par tuyau métallique onduleux

Sicherheitsgasanschlussarmaturen für den Anschluss von Gasgeräten mit Gasschlauchleitungen in der Hausinstallation für brennbare Gase

Tato evropská norma byla schválena CEN 2008-02-02.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou

notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2008 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky

Ref. č. EN 15069:2008 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

.....
..... 7

Úvod

.....
..... 8

1 Předmět
normy

.....
..... 8

2 Citované normativní
dokumenty

.....
8

3 Termíny a
definice

.....
..... 9

4 Všeobecné
požadavky

.....
..... 11

4.1	Typy armatur SC	.....
	.....	11
4.2	Klasifikace	.....
	.....	11
4.2.1	Klasifikace podle teplot	.....
	.....	11
4.2.2	Klasifikace podle tlaku	.....
	.....	11
4.3	Požadavky na konstrukci	.....
	.....	12
4.3.1	Všeobecně	.....
	.....	12
4.3.2	Materiály	.....
	.....	12
4.3.3	Jmenovité světlosti	.....
	.....	12
4.4	Konstrukce	.....
	.....	12
4.5	Připojení	.....
	.....	13
4.5.1	Všeobecně	

.....	13
4.5.2 Připojování a rozpojování	 13
4.5.3 Rozpojování	 13
4.5.4 Otáčení	 13
4.6 Ovládání	 13
4.6.1 Všeobecně	 13
4.6.2 Kontrola manuálního ovládání (pokud je připojena).....	13
4.7 Nebezpečné látky	 13
5 Plnění požadavků a zkoušek	 13
5.1 Všeobecně	 13
5.2 Zkouška konce tvarovek	 13
5.3 Plán postupu zkoušek	

.....	14
5.4	Netěsnost
.....	15
5.4.1	Formální těsnost
.....	15
5.4.2	Vnější netěsnost
.....	15
5.4.3	Vnitřní netěsnost
.....	15
5.5	Vnitřní tlak
.....	16
5.5.1	Požadavky
.....	16
5.5.2	Zkouška
.....	16
5.6	Předepsaný průtok
.....	16
5.6.1	Požadavky
.....	16
5.6.2	Zkouška
.....	16

5.7	Odolnost namáhání v tahu	 18
5.7.1	Požadavky	 18
5.7.2	Zkoušky	 18

5.8	Tuhost v ohybu	 18
5.8.1	Požadavky	 18
5.8.2	Zkoušky	 18
5.9	Odolnost proti kroucení	 19
5.9.1	Požadavky	 19
5.9.2	Zkoušky	 19
5.10	Odolnost proti nárazu	

.....	19
5.10.1	
Požadavky	.....
.....	19
5.10.2	
Zkoušky	.....
.....	19
5.11	
®ivotnost	.....
.....	20
5.11.1	
®ivotnost ručně ovládané armatury	.....
SC.....	20
5.11.2	
®ivotnost při připojování a	.....
odpojování	.....
.....	20
5.11.3	
®ivotnost otáčení na výstupu armatury	.....
SC.....	21
5.11.4	
®ivotnost ve vztahu k teplotě - Stárnutí	.....
teplotou.....	21
5.12	
Odolnost proti nízkým a vysokým	.....
teplotám.....	22
5.12.1	
Odolnost proti nízkým	.....
teplotám	.....
.....	22
5.12.2	
Odolnost proti vysokým teplotám (pouze u armatur SC bez	.....
TSD).....	23
5.12.3	
Netěsnost při teplotním zatížení (pouze u armatur SC s	.....
TSD).....	23
5.13	
Odolnost k	.....
mazivům	.....
.....	23
5.13.1	
Všeobecně	.....

.....	23
5.13.2	
Požadavek	
.....	
.....	23
5.13.3	
Zkouška	
.....	
.....	23
5.14	
Reakce na oheň	
.....	
.....	23
5.14.1	
Požadavek	
.....	
.....	23
5.14.2	
Zkouška a výběr metod	
.....	
.....	24
5.15	
Odolnost vůči plynu	
.....	
.....	24
5.15.1	
Všeobecně	
.....	
.....	24
5.15.2	
Požadavek	
.....	
.....	24
5.15.3	
Zkouška	
.....	
.....	24
5.16	
Odolnost proti korozi	
.....	
.....	24
5.16.1	

	Požadavek	24
5.16.2	Zkouška	24
5.17	Provozní krouticí moment ručně ovládaných armatur SC	25
5.17.1	Požadavek	25
5.17.2	Zkouška	25
5.18	Provozní síla s připojenou bezpečnostní rychlospojkou armatury SC	25
5.18.1	Požadavek	25
5.18.2	Zkouška	25
5.19	Odolnost proti zastavování	25
5.19.1	Požadavek	25
5.19.2	Zkouška	26
5.20	Armatury SC typu 2 a 4	

..... 26

5.20.1 Vnější netěsnost
OSD

.....
..... 26

Strana 6

Strana

5.20.2 Bezpečná rychlost
přetoku

.....
..... 26

5.20.3 Bezpečná stálost
přetoku

.....
..... 26

5.20.4 @ivotnost za normálního
průtoku

.....
27

5.21 Elektrické
propojení

.....
..... 27

5.21.1
Požadavek

.....
..... 27

5.21.2
Zkouška

.....
..... 28

5.22 Netěsnost systému s nekovovými
částmi..... 28

5.22.1
Požadavek

.....
..... 28

5.22.2
Zkouška

.....	28
5.23 Armatury typů 3 a 4	.....
.....	28
5.23.1 Reakce na teplotu	.....
.....	28
6 Hodnocení shody	.....
.....	28
6.1 Všeobecně	.....
.....	28
6.2 Typové zkoušení	.....
.....	28
6.2.1 Výchozí zkoušení typu (ITT)	.....
.....	28
6.2.2 Následné zkoušení typu	.....
.....	29
6.3 Kontrola výroby v podniku (FPC)	.....
.....	29
6.3.1 Všeobecně	.....
.....	29
6.3.2 Požadavky FPC pro všechny výrobce	.....
.....	29
6.3.3 Zvláštní požadavky systému FPC na	

	výrobce.....	31
6.4	Montážní a instalační návody	31
6.5	Balení	32
Příloha A	(informativní) Požadavky na konstrukci armatur SC a tvarovek hadic pro připojování potrubí na dodávku plynu k domácím spotřebičům nebo k zařízením redukcí tlak z přenosných lahví na plyn	33
Příloha B	(informativní) Zkušební tvarovka	52
Příloha ZA	(informativní) Ustanovení této evropské normy vyjadřující ustanovení Směrnice EU na stavební výrobky	53
ZA.1	Předmět a příslušné charakteristiky	53
ZA.2	Postupy pro prokazování shody armatur SC.....	54
ZA.2.1	Systémy prokazování shody	54
ZA.2.2	Certifikát EC a prohlášení shody	55
ZA.3	Označení shody CE a značení štítkem.....	56
	Bibliografie	

Předmluva

Tento dokument (EN 15069:2008) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 236 „Neprůmyslové ručně ovládané uzavírací armatury na plyn a příslušné kombinace armatur s ostatními výrobky“ jejíž sekretariát zajišťuje UNI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do září 2008 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2009.

Je nutno upozornit na možnost, že některé detaily tohoto dokumentu mohou podléhat patentovému právu. CEN [a/nebo CENELEC] nebude přejímat odpovědnost za zjišťování některého nebo všech takových patentových práv.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu a podporuje základní požadavky evropské směrnice EU 89/106/EEC.

Vztah ke směrnici EU 89/106/EEC je uveden v informativní příloze ZA, která je nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Úvod

Tato evropská norma obsahuje charakteristiky výrobku týkající se bezpečnosti osob, živočichů a majetku a ochrany jejich životního prostředí.

Účelem této evropské normy je dosažení bezpečného provozu připojovaných armatur stanovením požadavků na provedení, materiály a metody zkoušení.

Bezpečnostní připojení armatur na plyn se používá k připojení plynových spotřebičů uvnitř budov a u přenosných venkovních plynových spotřebičů, jako jsou grily, sálavá topidla na plyn, světla, atd..

Armatury vyrobené podle této evropské normy jsou konstruovány k použití s kompatibilními sestavami hadic, které odpovídají EN 14800 a prEN 15070:2007.

Pozornost je koncipována s ohledem na pečlivou kontrolu kvality tak, jak uvádí EN ISO 9001:2000.

Tato evropská norma je založena na vyvážených požadavcích stanovených hlavními národními autoritami evropského plynárenství pro armatury a sestavy vlnovcových kovových hadic pro připojení domácích plynových spotřebičů.

Uvažuje uznávanou praxi a technologii výrobků v současnosti schválených právě tak, jako představuje kulturu použití odběratelem.

Zavádění nových technologií podporovaných autoritami národních organizací pro rozvod plynu může požadovat přijetí této evropské normy s ohledem na jednotlivé požadavky a zkoušky.

1 Předmět normy

Tyto armatury jsou vhodné pro připojování k pevným přívodům plynových domácích spotřebičů uvnitř nebo vně budov při použití plynu druhé nebo třetí třídy plynů a s tlakem nižším než 0,5 bar.

Tyto armatury jsou konstruovány jak pro použití přenosných spotřebičů, tak i pro spotřebiče zabudované.

-- Vynechaný text --